

а сърцето болно нѣкакъ се сви . . . Гледамъ — жената плаче. Притиснахъ книгата къмъ сърцето си . . . Хубави! хубави! — повече не мога ви каза.

Но Тарасъ Шевченко носи широка и бурна душа: тя не може да се прѣлѣе само въ стихове и образи, тя иска просторъ, като орелъ, комуто е тѣсно въ долината.

И ето, той се събира съ други, като него, и замислятъ да основатъ дружество, което да работи за съюзяване на всички славяни въ една голѣма държава. Нѣкой шпионинъ подушва това и единъ день Шевченко и неговитѣ другари биватъ арестовани, когато прѣплували съ парахода Днепръ. Разказватъ, че съ сѣщия параходъ пѣтувалъ нѣкакъвъ офицеръ, който отдалечъ още забѣлѣжилъ на брѣга полицейския чиновникъ и искалъ да хвърли въ Днепръ куфара на Шевченко, който билъ натѣпканъ съ размирни книги. Шевченко се изправилъ гордо и смѣло заявилъ, че той не се бои отъ нищо и . . . билъ арестованъ, ведно съ опасния куфаръ. Въ Петербургъ билъ осѣденъ и отправенъ на заточение. Опититѣ на другаритѣ му писатели, поети и художници да го освободятъ останали безъ успѣхъ и злочестиятъ Тарасъ по неволя трѣбвало да прѣкара цѣли десетъ години въ затвора, на тѣсно, безъ въздухъ и степи, безъ слънце и гори . . . Забранено му било и да чете и да рисува.

„Родихъ се и израстнахъ въ неволя — пише той, и, струва ми се, ще умра войникъ (затворниците били облѣчени като войници) . . . Охъ, по-скоро край, че какъвто и да бѣде той“.

Най-сетнѣ, прѣзъ августъ 1857 година, Шевченко излиза изъ затвора и бърза къмъ родината. Но родината сѣкашъ ли не е вече сѣщата: хората